

Nieuwe vaders zijn HOT

Voor u ligt de 5e editie van de nieuwsbrief van Generaties². Deze extra grote nieuwsbrief staat speciaal in het teken van vaders. In verschillende artikelen komt naar voren waarom vaders zo'n belangrijke rol spelen in de opvoeding en presenteren we natuurlijk ook weer resultaten uit ons eigen onderzoek.

Veel leesplezier!

Nieuwsbrief

Vaders versus moeders

Vaders spelen een heel belangrijke rol in de opvoeding van hun kinderen. Hoewel het meeste onderzoek gebeurt met moeders, is er nu ook steeds meer onderzoek gericht op vaders en hun baby's. Onderzoekers uit Rotterdam (van het onderzoek GenerationR), hebben een onderzoek gedaan bij een groep vaders die betrokken zijn bij het verzorgen van hun baby. Als resultaat vonden ze dat de liefdevolle en adequate manier van reageren, sterker dan bij moeders, een belangrijke rol speelt in de (veilige) band die vaders met hun kind vormen. Kennelijk gaan vaders toch anders met hun kind om dan moeders. Misschien moedigen vaders hun baby's meer aan om de omgeving te verkennen en zijn moeders meer verzorgend? Zie ook het artikel 'hoe vaders spelen met hun kind'.

Lucassen, N., Tharner, A., Van IJendoorn, M. H., Bakermans-Kranenburg, M. J., Volling, B. L., Jaddoe, V. W., Hofman, A., Verhulst, F. C., Lambregtse- Van den Berg, M. P., & Tiemeier, H. (submitted). Paternal Sensitivity and History of Depression/Anxiety Predict Infant-Father Attachment Security.

Zwangere vaders

Japanse wetenschappers hebben onlangs een pak ontworpen waarmee mannen het gevoel van een zwangerschap kunnen ervaren. Het pak bootst het gewicht, de hartslag en de bewegingen van een baby na. Het gewicht van de foetus wordt nagebootst met een zak warm water die op buikhoogte hangt en langzaam wordt gevuld, zodat de baby lijkt te groeien. Het schoppen van het kind wordt nagebootst met behulp van ballonnen die doormiddel van een speciaal systeem snel kunnen samentrekken of uitzetten. Ook is het mogelijk om te 'communiceren' met de baby. Wanneer de drager van het pak enkele sensoren op de buik aanraakt, worden de bewegingen van de foetus rustiger of wilder afhankelijk van het soort aanraking.

Dus aan alle vrouwen van Generaties²: Willen jullie wat meer begrip van jullie partner voor de lichamelijke ongemakken van de zwangerschap? Laat hem de zwangerschap eens zelf ervaren!

Nieuwe App voor Smartphones: Vader in Spé

Voor zwangere vrouwen bestaan er al heel veel apps, maar sinds kort is er ook een app voor aanstaande vaders! Na het downloaden van deze iPhone-app krijgt de aanstaande vader wekelijks informatie toegestuurd over de huidige stand van zaken in de buik en, ook niet onbelangrijk, in het hoofd van de toekomstige moeder. Verder heeft de app quizvragen, tips over de verzorging van de baby en een weeëntimer. Ten slotte heeft de app ook nog een paniekknop: zo kan de vader bij de bevalling direct in contact komen met de verloskundige!

Hoe vaders spelen met hun kind.

Wanneer er wordt gekeken naar hoe moeders met hun kind omgaan en hoe vaders dit doen, zijn er duidelijk verschillen te zien. De moeder-kind relatie is (vooral) gericht op het kalmeren en het troosten van het kind. Daarentegen wordt de vader-kind relatie meer gekenmerkt door fysiek spel. Zo lijken mannen meer de neiging te hebben om hun kind te prikkelen, te verassen en om hem of haar aan te moedigen om risico's te nemen. Tegelijkertijd zorgt de vader ervoor dat de veiligheid van het kind gewaarborgd wordt. Deze manier waarop vaders met hun kinderen spelen wordt ook wel Rough and Tumble play (ruw en tuimel spel) genoemd. Spel zorgt ervoor dat het jonge brein flexibel blijft en op alle soorten prikkels leert te reageren. Kinderen, met name jongens, verkiezen fysiek spel boven elk ander vorm van spel. Vaders spelen dan ook vaker op een Rough and Tumble manier met hun zoon dan met hun dochter.

“Vaders spelen vaker ruw en tuimel spel”

Kinderen in de leeftijdsperiode van 2 tot 5 jaar, proberen hun zelfstandigheid te vergroten. In deze periode leren ouders zichzelf nieuw gedrag aan, dat de zelfstandigheid van het kind aanmoedigt. Daarnaast bieden de ouders ook regels en controle om de veiligheid van hun kind te waarborgen. Uit onderzoek blijkt dat wanneer ouders duidelijke regels kunnen stellen en grenzen kunnen aangeven, hun kinderen zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid kunnen ontwikkelen. Vaders lijken harder op te treden ten opzichte van hun zoon, dan tegen hun dochter. Ook gebruiken zij een meer directe verbale vorm van controle, dan dat moeders dit doen. Omdat jongens agressiever, actiever en impulsiever zijn dan meisjes, nemen ze meer risico's met alle

gevolgen van dien. Vaders spelen dan ook een belangrijke beschermende rol.

Uit onderzoek blijkt dat moeders, in tegenstelling tot vaders, hun peuter toestaan om de leiding te nemen in spel. Vaders spelen meer op een manier dat past bij de sekse van het kind, op een rolbevestigende manier. Gedurende fysiek spel en “doen alsof spel” nemen vaders meer de leiding, met name wanneer ze met hun zoon spelen. Rough and Tumble spel bestaat uit twee belangrijke onderdelen van ouderlijk gedrag: namelijk warmte en controle. Gedurende Rough and Tumble spel kan de vader een dubbele boodschap meegeven, namelijk “ik hou van je” en “ik ben sterker dan jij”. Zodoende zal waardevol vader-kind Rough and Tumble spel bestaan uit twee componenten: het moet zeer plezierig zijn voor het kind en de vader zal gebruik maken van enige mate van controle.

Bron: Paquette, D. (2004). Theorizing the father-child relationship: Mechanisms and developmental outcomes. *Human Development*, 47, 193–219.

Samen lezen

Baby's vinden het heerlijk om voorgelezen te worden. Lekker samen en aandacht voor iets nieuws. Voorlezen is natuurlijk een breed begrip. Baby's leren geleidelijk aan wat boekjes zijn, dat je er samen met je vader of moeder naar kan kijken, dat je dingen aan kan wijzen en ook geluiden maken. Al voorlezend wordt spelenderwijs de band tussen ouder en kind verstevigd. Het is ook nog eens goed voor de woordenschat, want in boeken staan woorden die minder vaak in het dagelijkse taalgebruik worden gebruikt. Verder zijn de zinnen in boekjes vaak meer complex dan de taal die volwassenen in gesprek met kinderen gebruiken. Daarnaast geeft het voorlezen inzicht in hoe je een boek gebruikt, zoals hoe je het vasthoudt, dat je bij het begin begint en hoe je bladzijden omslaat.

Onderzoek richt zich meestal op moeders, maar wat weten we eigenlijk over voorlezende vaders? Recent onderzoek heeft zich op zowel voorlezende moeders als vaders gericht. Dit onderzoek vond plaats in de Verenigde Staten onder 3001 gezinnen met jonge kinderen en een laag inkomen. Er werd gevraagd hoe vaak de ouders voorlezen. Zestig procent van de ondervraagde moeders gaf aan dat ze hun kind,

toen het 2 en 3 jaar oud was, dagelijks voorlas. Van de ondervraagde vaders gaf bijna een kwart aan dagelijks voor te lezen. Daarnaast las ongeveer 30% van de vaders hun kind wekelijks voor. Kinderen die op de leeftijd van 2 en 3 jaar regelmatig werden voorgelezen door hun vader, hadden op 3-jarige leeftijd betere taal- en cognitieve vaardigheden. Ook hadden de kinderen op 5-jarige leeftijd betere boekkennis en boekbegrip.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat het niet alleen belangrijk is hoe vaak een kind wordt voorgelezen, maar ook dat het belangrijk is dat zowel de moeder als de vader voorlezen. Waarom dit zo is? Misschien dat vaders op een andere manier voorlezen dan moeders. Of dat het goed is voor de taalontwikkeling als verschillende mensen voorlezen. Hoe dan ook, voorlezen is typisch een opvoedingsactiviteit waarvan het goed is als ouders die met elkaar delen.

Bron: Duursma, E. (2011). Vaders en voorlezen; Een onderzoek naar voorlezen door vaders in lage-inkomensgezinnen in de Verenigde Staten. *Pedagogiek*, 31 (1), 29-52.

Moeders en vaders vergeleken in onze eigen groep

Na alle informatie die uit eerder onderzoek naar voren is gekomen over de verschillen tussen moeders en vaders, is het natuurlijk interessant om een kijkje te nemen in jullie eigen antwoorden. 140 kersverse moeders en vaders hebben ingevuld hoe zij zich voelden toen hun baby 3 maanden oud was. Hieruit blijkt dat beide ouders zich even zeker voelen over hun vaardigheden als ouder. En dat is behoorlijk zeker, want zij scoren gemiddeld slechts 20 punten voor onzekerheid waar zij er 78 hadden kunnen scoren! Er zijn echter ook wel wat verschillen te bespeuren.

Zo ervaren moeders de ouderlijke rol iets meer als een beperking van hun vrijheid en hebben zij wat vaker last van depressieve gevoelens of gevoelens van sociale isolatie. Ook zijn vrouwen iets minder tevreden over de relatie met hun partner dan mannen. Beide ouders voelen zich even verbonden met hun baby. Grappig is dat dit voor vrouwen ook een beetje samenhangt met het geslacht van hun kindje: als zij een meisje krijgen, ervaren ze wat meer stress door het ouderschap dan als ze een jongetje krijgen. Voor vaders maakt het geslacht van hun kindje niet uit, maar ze hebben wel het gevoel dat ze minder vrijheid hebben als ze een jongetje krijgen. Maar wees niet ongerust: de verschillen tussen mannen en vrouwen zijn heel klein en al met al zijn jullie gelukkige ouders die weinig stress ervaren als gevolg van het ouderschap.

“Vaders hebben voor hun gevoel minder vrijheid als ze een jongetje krijgen”

Maar je krijgt er wel heel veel voor terug

In het boek “Maar Je Krijgt Er Wel Heel Veel Voor Terug” vertelt Bastiaan Ragas op humoristische wijze over vaderschap. Als vader van 4 kinderen brengt hij onderwerpen aan bod als het ongewenste bakfietsvaderschap, de niet-bestaande roze wolk en de vraag of sterilisatie het einde van het mannelijke Bokito-betaan betekent. Leuke, wellicht herkenbare, verhalen voor (aankomende) vaders in het onderzoek Generaties².

“Een uitgerekende datum suggereert dat het op z'n minst iets wetenschappelijks is. Maar er wordt helemaal niks uitgerekend. Geen gynaecoloog ter wereld kan vertellen wanneer een vrouw precies gaat bevallen.” ... “Tussen week 38 en week 42 kan het gaan gebeuren. Veel succes ermee. Het is net bingo: rustig je kaartje volmaken maar enige echter zekerheid, ho maar. Voor je het weet gaat het ineens heel snel en is het BINGO... maar je kan dus ook nog heel lang zitten wachten. Ondertussen werd mijn vrouw zwaarder, nog vermoedder en sprong haar navel er zo'n beetje uit. Het begon gewoon zielig te worden. Ze waggelde. En nee, voor de meeste vrouwen is het niet leuk om te waggelen- en voor de meesten mannen trouwens ook niet.

'How new dads can become great parents'

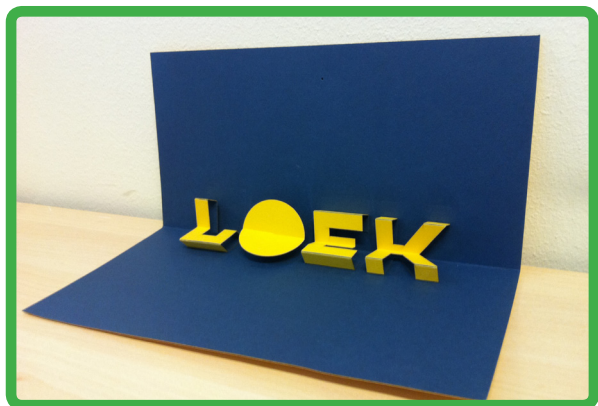
Een leuk en luchtig artikel uit 'Psychology Today' met veel tips hoe nieuwe vaders geweldige ouders kunnen worden. Een aanrader om te lezen!

Je kunt het artikel vinden op www.generaties2.nl onder het kopje 'verdieping'.

Geboortekaartjesprijs

Na avonden lang knippen en plakken was het geboortekaartje van Loek de Bruijn eindelijk klaar. Deze creatieve uitspatting heeft geleid tot de prijs voor het leukste en origineelste geboortekaartje van het eerste kwartaal van 2011. Deze prijs wordt aangeboden door Prenatal Moeder en Kind BV en is een cadeaubon ter waarde van 50 euro te besteden in alle Prenatal winkels. Ellen en Jorn, de ouders van Loek waren blij verrast met deze prijs.

Wilt u ook kans maken op een cadeaubon van Prenatal ter waarde van 50 euro? Stuur dan uw geboortekaartje naar ons toe!

En de teller staat op...

Inmiddels hebben we alweer 1200 deelnemers! Daar zijn we natuurlijk heel blij mee, maar we zijn er nog niet. Bij Generaties² zoeken we nog steeds enthousiaste deelnemers voor het onderzoek.

Zwangere vriendinnen?

Kent u ook nog andere vrouwen die zwanger zijn van hun eerste kindje? Het zou fijn zijn als u uw vriendinnen wilt wijzen op onze website www.generaties2.nl. Natuurlijk kunt u ook contact opnemen voor een extra informatiefolder.

Oproep aan alle vaders van Generaties²

Als Generaties² willen we meer te weten komen over hoe vaders het ouderschap ervaren. Daarom vragen we aan vaders om, als de baby 3 maanden oud is, ook drie vragenlijsten in te vullen.

Als u ons in het verleden geen toestemming heeft gegeven voor het opsturen van de vragenlijsten en bij nader inzien toch mee wilt doen, stuur ons dan een e-mail of bel ons.

info@generaties2.nl / 020-5983865

Aan alle vaders die wél toestemming hebben gegeven: Vul ze in en stuur ze naar ons terug!

Bedankt!

Verhuisd?

Geef uw adreswijziging door via info@generaties2.nl of 020-5983865. Op die manier kunnen we u de volgende ronde vragenlijsten weer toesturen.

Generaties² in Montreal

Zoals in de vorige nieuwsbrief al was aangekondigd, zijn we eind maart met een aantal onderzoekers binnen het Generaties² project naar Montreal geweest om ons onderzoek te presenteren op een groot internationaal congres. De reacties waren erg enthousiast en het was ontzettend interessant om met andere onderzoekers van gedachten te wisselen over het project. Al met al dus een mooie eerste binnenkomer en hopelijk de eerste van vele succesvolle congresbezoeken. Natuurlijk is er geen Generaties² project zonder alle deelnemers, dus bij deze willen we jullie ook van harte bedanken!

